

Parlamentul
Republicii Moldova

Q1 nr. 01
19-04-2019

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Curtea Constituțională a Republicii Moldova

Chișinău MD 2004,
str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,

SESIZARE

Înaintată în conformitate cu art. 25 lit. g) din Legea nr. 317-XIII din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională și articolele 38 alin. (1) lit. g) și 39 din Codul Jurisdicției Constituționale nr. 502-XIII din 16 iunie 1995

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA		
Intrare Nr.	816	
"19"	04	2019

I. AUTORII SESIZĂRII

1. Groza Ion, Oleinic Alexandr, Melnic Viorel
2. Deputați în Parlament (aleși independenți pe circumscripții uninominale)
3. bd. Ștefan cel Mare 105
4. tel. 069130751

II. OBIECTUL SESIZĂRII

Prin prezenta sesizare, se solicită interpretarea oficială a articolelor 38, 60, 61 și 72 din Constituția Republicii Moldova, în coroborare cu prevederile art. 1, 2 și 23 din Legea Supremă în privința următoarelor aspecte:

1. Este în drept Parlamentul Republicii Moldova să modifice sistemul electoral la intervale de timp mai mici decât un mandat deplin al legislativului?
2. Este posibil de a organiza alegeri parlamentare anticipate în baza unui alt sistem electoral decât cel folosit la alegerile parlamentare ordinare?

CADRUL NORMATIV PERTINENT

1. Constituția Republicii Moldova

Articolul 1 Statul Republica Moldova

- (1) Republica Moldova este un stat suveran și independent, unitar și indivizibil.
- (3) Republica Moldova este un **stat de drept**, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.

Articolul 2 Suveranitatea și puterea de stat

- (1) Suveranitatea națională aparține poporului Republicii Moldova, care o exercită în mod direct și prin organele sale reprezentative, în formele stabilite de Constituție.
- (2) Nici o persoană particulară, nici o parte din popor, nici un grup social, nici un partid politic sau o altă formațiune obștească nu poate exercita puterea de stat în nume propriu. Uzurparea puterii de stat constituie cea mai gravă crimă împotriva poporului.

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

- (1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.
- (2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.

Articolul 38

Dreptul de vot și dreptul de a fi ales

- (1) Voința poporului constituie baza puterii de stat. Această voință se exprimă prin alegeri libere, care au loc în mod periodic prin sufragiu universal, egal, direct, secret și liber exprimat.
- (2) Cetățenii Republicii Moldova au drept de vot de la vârsta de 18 ani, împliniți până în ziua alegerilor inclusiv, excepție făcând cei puși sub interdicție în modul stabilit de lege.
- (3) Dreptul de a fi aleși le este garantat cetățenilor Republicii Moldova cu drept de vot, în condițiile legii.

PARLAMENTUL

Secțiunea 1

Organizare și funcționare

Articolul 60

Parlamentul, organ reprezentativ suprem și legislativ

- (1) Parlamentul este organul reprezentativ suprem al poporului Republicii Moldova și unica autoritate legislativă a statului.
- (2) Parlamentul este compus din 101 deputați.

Articolul 61

Alegerea Parlamentului

- (1) Parlamentul este ales prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat.
- (2) Modul de organizare și de desfășurare a alegerilor este stabilit prin lege organică.
- (3) Alegerile deputaților în Parlament se desfășoară în cel mult 3 luni de la expirarea mandatului sau de la dizolvarea Parlamentului precedent.

Legiferarea

Articolul 72

Categorii de legi

- (1) Parlamentul adoptă legi constituționale, legi organice și legi ordinare.
- (2) Legile constituționale sînt cele de revizuire a Constituției.
- (3) Prin lege organică se reglementează:

- a) sistemul electoral;
 - b) organizarea și desfășurarea referendumului;
 - c) organizarea și funcționarea Parlamentului;
 - d) organizarea și funcționarea Guvernului;
 - e) organizarea și funcționarea Curții Constituționale, a Consiliului Superior al Magistraturii, a instanțelor judecătorești, a contenciosului administrativ;
 - f) organizarea administrației locale, a teritoriului, precum și regimul general privind autonomia locală;
 - g) organizarea și funcționarea partidelor politice;
 - h) modul de stabilire a zonei economice exclusive;
 - i) regimul juridic general al proprietății și al moștenirii;
 - j) regimul general privind raporturile de muncă, sindicatele și protecția socială;
 - k) organizarea generală a învățământului;
 - l) regimul general al cultelor religioase;
 - m) regimul stării de urgență, de asediu și de război;
 - n) infracțiunile, pedepsele și regimul executării acestora;
 - o) acordarea amnistiei și grațierii;
 - p) celelalte domenii pentru care, în Constituție, se prevede adoptarea de legi organice;
 - r) alte domenii pentru care Parlamentul consideră necesară adoptarea de legi organice.
- (4) Legile ordinare intervin în orice domeniu al relațiilor sociale, cu excepția celor rezervate legilor constituționale și legilor organice.

Articolul 134

Statutul

(1) Curtea Constituțională este unica autoritate de jurisdicție constituțională în Republica Moldova.

(2) Curtea Constituțională este independentă de orice altă autoritate publică și se supune numai Constituției.

(3) Curtea Constituțională garantează supremația Constituției, asigură realizarea principiului separării puterii de stat în putere legislativă, putere executivă și putere judecătorească și garantează responsabilitatea statului față de cetățean și a cetățeanului față de stat.

Articolul 135

Atribuțiile

(1) Curtea Constituțională:

a) exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărîrilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărîrilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte;

- b) interpretează Constituția;
 - c) se pronunță asupra inițiativelor de revizuire a Constituției;
 - d) confirmă rezultatele referendumurilor republicane;
 - e) confirmă rezultatele alegerii Parlamentului și a Președintelui Republicii Moldova;
 - f) constată circumstanțele care justifică dizolvarea Parlamentului, demiterea Președintelui Republicii Moldova sau interimatul funcției de Președinte, precum și imposibilitatea Președintelui Republicii Moldova de a-și exercita atribuțiile mai mult de 60 de zile;
 - g) rezolvă cazurile excepționale de neconstituționalitate a actelor juridice, sesizate de Curtea Supremă de Justiție;
 - h) hotărăște asupra chestiunilor care au ca obiect constituționalitatea unui partid.
- (2) Curtea Constituțională își desfășoară activitatea din inițiativa subiecților prevăzuți de Legea cu privire la Curtea Constituțională.

III. ARGUMENTELE AUTORULUI SESIZĂRII

Prezenta sesizare are drept scop elucidarea sensului exact al unor prevederi constituționale ce țin de dreptul Parlamentului de a modifica sistemul electoral la intervale scurte de timp, inclusiv prin organizarea alegerilor ordinare și anticipate în baza a doua sisteme electorale total diferite.

Conform art. 134 din Constituție, unica autoritate de jurisdicție constituțională în Republica Moldova este Curtea Constituțională.

Potrivit articolului 135 alin.(1) lit.b) din Constituție, articolul 4 alin.(1) lit.b) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și articolul 4 alin.(1) lit.b) din Codul jurisdicției constituționale abilitază instanța de jurisdicție constituțională cu atribuția de interpretare a Constituției.

În mai multe hotărâri ale sale, Curtea a reținut că prerogativa cu care a fost învestită prin articolul 135 alin.(1) lit.b) din Constituție presupune stabilirea sensului autentic și deplin al normelor constituționale, care poate fi realizată prin interpretarea textuală sau funcțională, în măsura în care poate fi dedusă din textul Constituției, ținând cont de caracterul generic al normei, situațiile concrete pe care legiuitorul constituant nu avea cum să le prevadă la momentul elaborării normei, reglementările ulterioare, situațiile complexe în care norma trebuie aplicată etc.

Interpretarea dată dispozițiilor constituționale comportă caracter oficial și obligatoriu pentru toți subiecții raporturilor juridice. Hotărârea prin care se interpretează un text constituțional are putere de lege și este obligatorie, prin

considerentele pe care se sprijină, pentru toate organele constituționale ale Republicii Moldova. Aceasta se aplică direct, fără nici o altă condiție de formă.

Scopul oricărei interpretări a normelor constituționale este de a asigura unitatea și înțelegerea corectă a conținutului și sensului lor autentic, de a soluționa divergențele juridice și politice apărute în legătură cu perceperea și aprecierea normelor Legii Supreme.

În fapt.

La 20 iulie 2017, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea nr. 154. Prin această lege a fost modificat sistemul electoral din Republica Moldova. S-a trecut de la sistem electoral proporțional la unul mixt.

Procesul de schimbare a sistemului electoral a durat mai multe luni și a trecut prin mai multe etape de consultări și dezbateri publice, expertize și avize naționale și internaționale.

Legea a fost adoptată cu cca 18 luni înainte de alegerile parlamentare ordinare.

În toată această perioadă de pregătire către alegerile ordinare parlamentare Comisia Electorală Centrală și Guvernul Republicii Moldova au revăzut actele normative subordonate legii, au creat circumscripții uninominale etc.

Pregătirea societății și organelor statului pentru a trece la un nou sistem electoral, atât din punct de vedere informațional, tehnic, logistic și financiar a durat mai bine de 16-18 luni.

La 24 februarie 2019 s-au desfășurat alegeri parlamentare ordinare în baza noului sistem electoral mixt.

Alegerile s-au desfășurat în strictă conformitate cu prevederile legale și au fost recunoscute de toată comunitatea internațională.

Curtea Constituțională a confirmat rezultatele alegerilor și a validat mandatele noilor deputați la 9 martie curent.

Totodată, nu toate forțele politice au fost de acord cu noul sistem electoral și chiar dacă au participat în alegeri și au obținut un număr mare de mandate anume în baza noului sistem electoral, din motive strict politice și conjunctură corporativă egoistă, cer insistent revenirea de urgență la vechiul sistem electoral proporțional.

Un proiect de modificare a legislației cu privire la schimbarea sistemului electoral a fost deja înregistrat în Parlament iar în spațiul public tot mai des este vehiculată ideea că actualul Parlament urmează să schimbe de urgență sistemul electoral, apoi să fie dizolvat pentru a organiza alegeri parlamentare anticipate în baza noului sistem electoral.

Evident că Parlamentul are tot dreptul să modifice sistemul electoral dar oare poate să facă acest lucru în orice condiții, la intervale mici de timp și cu aplicare imediată? Cum rămîne cu deputații (în special cei independenți) aleși în circumscripții uninominale și delegați de alegători pe termenul unui mandat ca să le reprezinte interesele?

În jurisprudența sa anterioară Curtea s-a expus tangențial asupra problemei legate de sistemul electoral al Republicii Moldova (HCC nr. 15 din 27.05.2019, HCC nr. 15 din 27.05.2014, DCC nr. 51 din 06.06.2017 și DCC nr. 124 din 15.12.2017).

Totodată, întrebările formulate în această speță nu au mai fost abordate anterior iar aspectele specifice relatate în prezenta sesizare nu au fost obiect de examinare de către Înalta Curte, fapt ce necesită o examinare și clarificare suplimentară.

Unele considerații de ordin general.

În sensul articolului 2 din Constituție, o democrație veritabilă poate fi constituită numai de către popor, prin exercitarea suveranității naționale în mod direct ori prin intermediul reprezentanților săi, aleși în cadrul unui scrutin democratic.

Prin Hotărârea nr.16 din 29 martie 2001, Curtea a menționat următoarele:

“Suveranitatea națională înseamnă, potrivit Constituției, puterea absolută și perpetuă a poporului, pe care acesta o exercită prin organele reprezentative ale puterii de stat, al cărei titular suveran este. În acest sens, suveranitatea națională este inalienabilă, întrucât ceea ce se transmite organelor reprezentative este doar exercițiul acesteia. Exercițarea suveranității în mod direct de către popor se realizează prin participarea lui la referendumuri și alegeri, precum și prin luarea unor decizii de către acesta în mod direct.”

De asemenea, Comisia de la Veneția, în Codul de bună conduită în materie electorală, adoptat în cadrul celei de-a 52 sesiuni (Veneția, 18-19 octombrie 2002), a relevat următoarele:

“Democrația este, la fel ca și drepturile omului și supremația dreptului, unul din cei trei piloni ai patrimoniului constituțional european, precum și a Consiliului Europei. Ea nu poate fi concepută fără alegeri, respectând un anumit număr de principii considerate democratice.”

Dispozițiile constituționale ale articolului 2 urmează a fi corelate cu prevederile articolului 38 din Legea Supremă, potrivit căruia voința poporului constituie baza puterii de stat, aceasta exprimându-se prin alegeri libere, care au loc în mod periodic, prin sufragiu universal, egal, direct, secret și liber exprimat.

Înalta Curte a menționat că realizarea în practică a dreptului de vot are loc prin intermediul alegerilor. În acest sens, prin Hotărârea nr.15 din 27 mai 1998, Curtea a reținut următoarele:

“Alegerile constituie nu numai un mijloc de exercitare de către cetățeni a drepturilor lor politice, consacrate de Constituție, ci și un mijloc de dotare a instituțiilor unui stat democratic cu o capacitate coerentă de expresie, pentru a face posibilă organizarea unor centre de decizie politică, eficiente și în măsură să imprime activității de stat o orientare general nefragmentată.”

Potrivit articolului 72 alin.(3) lit.a) din Constituție, Parlamentul, prin lege organică, urmează să reglementeze sistemul electoral. Astfel, în sensul în care, potrivit normei constituționale, de competența Parlamentului ține reglementarea prin lege organică a sistemului electoral, Curtea Constituțională, prin Hotărârea nr.15 din 27 mai 1998, a subliniat că:

“Parlamentul este unicul organ în măsură să adopte orice tip de scrutin sau modalitate de atribuire a mandatelor de deputat. Astfel, **rămâne la discreția organului legislativ să decidă care sistem electoral să fie aplicat: majoritar, proporțional sau mixt [...]. Opțiunea pentru o variantă sau alta și consfințirea ei în legea electorală depinde de situația social-politică din țară, de nivelul de dezvoltare a sistemului politic din societate.**

[...] statul aplică legal un anumit tip de scrutin pornind de la nivelul dezvoltării sistemului politic al societății, de la problemele pe care și le propune pentru soluționare și de la alte circumstanțe. Aceasta este o chestiune de **oportunitate politică.**”

Curtea Europeană, în Hotărârea *Scoppola c. Italiei (nr.3)*, a reiterat următoarele:

“82. Ea [Curtea Europeană] relevă de asemenea că drepturile protejate prin acest articol [art.3 protocolul nr.1] sunt cruciale pentru stabilirea și menținerea fundamentelor unei veritabile democrații guvernate prin statul de drept (Hirst c. Regatului Unit (nr.2), paragraful 58). Printre altele, dreptul de vot nu constituie un privilegiu. În secolul XXI, într-un stat democratic, prezumția trebuie să fie în favoarea acordării acestui drept la cel mai mare număr și sufragiul universal este acum principiul de referință (Mathieu-Mohin și Clerfayt c. Belgiei paragraful 51 și Hirst c. Regatului Unit (nr.2), paragraful 59) [...].

83. Cu toate acestea, drepturile consacrate prin articolul 3 al Protocolului nr.1 nu sunt absolute: este loc pentru limitări implicite și statele contractante dispun de o marjă de apreciere în materie. Curtea a afirmat deseori că marja de apreciere în acest domeniu este largă (Mathieu-Mohin și Clerfayt, precitată, paragraful 52; Matthews c. Regatului Unit, paragraful 63; Labita c. Italiei, paragraful 201; Padkolzina c. Letoniei, paragraful 33). **Există numeroase maniere de a organiza și a face să funcționeze sistemele electorale și o multitudine de diferențe în Europa, mai ales în evoluția istorică, diversitatea culturală și gândirea politică, dar este de datoria fiecărui stat contractant de a-l încorpora în propria sa viziune a democrației.**”

De asemenea, Curtea Europeană a statuat, în mod constant, că Statele contractante beneficiază de o largă marjă de apreciere atunci când trebuie să stabilească

modul de scrutin prin intermediul căruia va fi asigurată libera exprimare a poporului cu privire la alegerea corpului legislativ. În această privință, articolul 3 din Protocolul nr.1 la Convenție se limitează la prescrierea alegerilor “libere” care să se desfășoare **“la intervale rezonabile”**, “cu vot secret” și “în condiții care să asigure libera exprimare a opiniei poporului”. Sub această rezervă, **nu este creată nicio “obligatie de a introduce un anumit sistem” cum ar fi cel proporțional sau votul majoritar în unul ori două tururi de scrutin** (*Yumak și Sadak v. Turcia* [MC], hotărârea din 8 iulie 2008, §110; *Sitaropoulos și Giakoumopoulos v. Grecia* [MC], hotărârea din 15 martie 2012, §65).

Deci, este foarte clar și explicit. Schimbarea sistemului electoral este un drept suveran al satului, o chestiune de oportunitate politică și doar Parlamentul va decide care sistem este mai bun la o anumită perioadă de dezvoltare social-politică a țării.

Acest fapt nu este contestabil.

În același timp, în jurisprudența sa Curtea a subliniat că, deși Parlamentul are dreptul constituțional de a reglementa prin lege organică sistemul electoral, acesta nu poate excede spiritului și literei Constituției (HCC nr.15 din 27 mai 2014, §52).

Parlamentul, la adoptarea Codului electoral și a oricărei legi organice de modificare sau completare a acestuia, urmează să acționeze în conformitate cu un șir de principii constituționale, cum ar fi: statul de drept, suveranitatea națională, dreptul la vot, egalitatea, libertatea opiniei și a exprimării, dreptul la informație, libertatea întrunirilor etc.

Reiterînd că adoptarea sau modificarea sistemului electoral este dreptul suveran al statului și al organului său reprezentativ – Parlamentul Republicii Moldova, Curtea a menționat că toate aspectele ce țin de procesul electoral sunt reglementate prin lege organică, care, **bazându-se pe criteriile de accesibilitate, claritate și previzibilitate, stabilește regulile după care se desfășoară scrutinele.**

Astfel distingem cîteva elemente fundamentale statuate atît de Curtea Europeană cît și de Curtea Constituțională a RM.

1. Legea electorală trebuie să fie bazată pe criterii de accesibilitate, claritate și previzibilitate cu reguli cunoscute din timp.
2. Alegerile libere trebuie organizate la intervale rezonabile.

Orice ignorare a acestor principii și modificarea frecventă a legislației electorale, în special al sistemului electoral, fără a pregăti și informa din timp societatea, sfidează direct principiile constituționale ale statului de drept, suveranității, accesibilității și previzibilității legii și, nu în ultimul rînd dreptul de a alege și a fi ales.

Totodată, nu putem ignora o recomandare extrem de relevantă a Comisiei de la Veneția care, adoptând în cadrul celei de-a 52 sesiuni (Veneția, 18-19 octombrie 2002) Codul de bună conduită în materie electorală, a menționat că **“elementele fundamentale ale dreptului electoral și, în particular, sistemul electoral propriu-zis, componența comisiilor electorale și formarea circumscripțiilor electorale** nu ar trebui să fie modificate în mai puțin de un an înainte de viitoarele alegeri [...]”.

Modificarea frecventă a sistemului electoral este contrară bunelor practici în materie electorală (pct. 65 din cod).

Comisia de la Veneția recomandă, ca modalitate de evitare a manipulărilor, stabilirea în Constituție a unei condiții potrivit căreia, în cazul amendării legii electorale, vechiul sistem electoral rămîne aplicabil în cazul viitoarelor alegeri iar noul sistem va fi aplicabil doar pentru scrutinuri ulterioare. (pct. 66).

În avizul comun al Comisiei de la Veneția și OSCE/ODIHR pe marginea modificării sistemului electoral din Republica Moldova s-a menționat expres că elementele de bază a unei reforme electorale are la bază cel puțin următoarele elemente: legislație clară și cuprinzătoare; consultări publice și consens larg; aplicarea cu bună credință.

Dacă sunt modificate în vreun fel elementele fundamentale ale legii electorale, inclusiv sistemul electoral, acest fapt trebuie să aibă loc cu mult înainte de următoarele alegeri. Dacă după introducerea modificărilor în sistemul electoral sunt convocate alegeri anticipate, acest sistem ar trebui pus în aplicare cel puțin după un an de la adoptarea modificărilor (pct. 12 din aviz).

Examinînd minuțios subiectul, prin prisma celor menționate supra apare întrebarea dacă ar putea oare fi considerate ca fiind respectate aceste criterii constituționale și recomandări internaționale foarte importante pentru exercitarea liberă și nestingherită a suveranității naționale dacă poporul ar fi pus în situații, ca din cauza orgoliilor politice și intereselor de conjunctură ale unor partide, să iasă la vot într-o perioadă scurtă de timp în baza a două sisteme electorale diferite, fără o informare adecvată și timp insuficient pentru organele statului să revizuiască cadrul juridic subordonat pertinent.

Mai mult, oare nu este o sfidare a principiilor unui stat de drept, suveranității, a dreptului de a alege dacă poporul este brusc limitat în dreptul său electoral. În cazul în care alegătorii și-au ales reprezentanții săi în Parlament atît pe circumscripție națională dar și pe circumscripții uninominale, alegătorii așteaptă de la aleșii poporului să-și îndeplinească promisiunile în perioada mandatului de 4 ani. Anume pentru 4 ani este ales Parlamentul. Pentru această perioadă deputații sunt delegați de oameni în forul legislativ suprem al statului.

În cazurile strict prevăzute de Constituție, în caz de criză politică, Parlamentul poate fi dizolvat și anunțate alegeri parlamentare anticipate. Dizolvarea Parlamentului este cea mai severă sancțiune politică care are drept scop resetarea totală instituțională în caz de blocaj.

Alegerile anticipate ar putea soluționa probleme politice dar garanții nu există.

Cu părere de rău, în toată această ecuație politico-juridică, perdantul cel mare este suveranul - poporul Republicii Moldova, care nu poate influența procesele politice și nu se poate soluționa o criză politică decât să participe la alegeri noi.

Dar este oare corect ca după ce poporul a dobândit un drept legitim de a vota reprezentanții săi și pe circumscripția națională și uninominală, în caz de alegeri anticipate, care în esență, este o votare repetată, să fie pus în situația de a alege în baza altui sistem și să nu mai aibă posibilitatea să delege deputații săi în Parlament de pe circumscripția sa uninominală.

Dar oare nu este o sfidare a dreptului de a fi ales pentru acei deputați (în special independenți) care au fost aleși în circumscripții uninominale, mandatați de alegători să-i reprezinte pe termenul unui mandat deplin, ca în caz de anticipate să nu mai aibă nicio șansă practică să fie realeși deoarece nu mai există așa circumscripție dat fiind schimbarea drastică a regulilor de joc, din interes politic, fără a fi consultați nici ei și nici alegătorii lor.

Reiterăm că nu este o problemă în sine schimbarea sistemului electoral dacă asta se face din timp, cu mult înainte de alegerile ordinare, astfel, ca alegătorii să cunoască că s-au schimbat regulile de joc, să fie informați suficient de bine pentru a face alegerea corectă. Problema apare în caz de schimbări frecvente, neconsultate, nepregătite și dictate exclusiv de interese politice.

Să nu uităm că și autoritățile responsabile trebuie să aibă timp suficient de a se pregăti de un nou sistem electoral (acte normative revizuite, proceduri noi, circumscripții administrative noi, aspecte logistice și financiare etc).

Considerăm că în cazul în care un Parlament este ales liber și democratic în baza unui sistem electoral, acest sistem nu poate fi modificat cel puțin în perioada unui mandat deplin al Parlamentului și este inadmisibil să schimbi regulile de joc cu aplicabilitate imediată.

În cazul în care sunt întrunite condițiile de dizolvare a Parlamentului și sunt organizate alegeri anticipate, aceste alegeri trebuie să se desfășoare în baza aceluiași sistem electoral, în baza acelorași reguli și condiții, clare și accesibile pentru alegători. Un eventual nou sistem electoral trebuie să fie pus în aplicare doar pentru scrutine electorale ulterioare ordinare.

Articolele 38, 60, 61 și 72 din Constituție nu ne dau un răspuns clar la aceste întrebări de aceea considerăm imperios necesară o interpretare oficială în vederea eliminării oricăror ambiguități.

Remarcăm faptul că necesitatea clarificării acestor situații a apărut abia acum, când aceste norme ar putea fi aplicate în practică dar din considerentul că prevederile date, anterior nu au fost aplicate niciodată, apar un șir de contradicții și interpretări neunivoc.

În acest context considerăm necesară interpretarea coroborată a art. 1, 2, 23, 38, 60, 61 și 72 din Constituția RM.

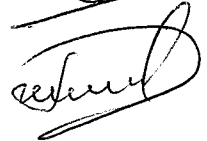
IV. CERINȚELE SESIZĂRII

Avînd în vedere că problema descrisă nu poate fi soluționată, la moment, prin altă procedură legală, în vederea eliminării ambiguităților, divergențelor juridice, precum și pentru determinarea sensului exact al normei constituționale, în temeiul art. 135 alin. (1) lit. b) din Constituție, art. 4 din Legea cu privire la Curtea Constituțională și art. 4 din Codul jurisdicției constituționale, solicităm Curții Constituționale să interpreteze coroborat prevederile articolelor 1, 2, 23, 38, 60, 61 și 72 din Constituția Republicii Moldova sub următoarele aspecte:

1. Este în drept Parlamentul Republicii Moldova să modifice sistemul electoral la intervale de timp mai mici decît un mandat deplin al legislativului?
2. Este posibil de a organiza alegeri parlamentare anticipate în baza unui alt sistem electoral decît cel folosit la alegerile parlamentare ordinare?

Dat fiind că situația descrisă în sesizare poate fi pusă în practică cît se poate de curînd, Solicităm examinarea prezentei sesizări în regim de urgență.

CU CEA MAI ÎNALTĂ CONSIDERAȚIUNE PENTRU ONORATA CURTE,

 /
 Guroa Ion
 Melnic Viorel